

Konungens återkomst

- efter hundra år är atlantstören tillbaka i svenska vatten

Linnéa Jägrud
Limnolog
Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund

Dan Calderon
Biolog
Miljöteknik i Väst

I begynnelsen... fanns atlantstör

- Stor, tung, lång och gammal
- Långsam reproduktion
- Kläcks i sötvatten
- Vandrar ut i saltvatten
- Återvänder som könsmogen
- Vandrar sedan regelbundet uppströms och nedströms
- Fruchtbarheten ökar med ålder
- *Acipenser oxyrinchus*

Stör – en bortglömd del av vår kulturhistoria.

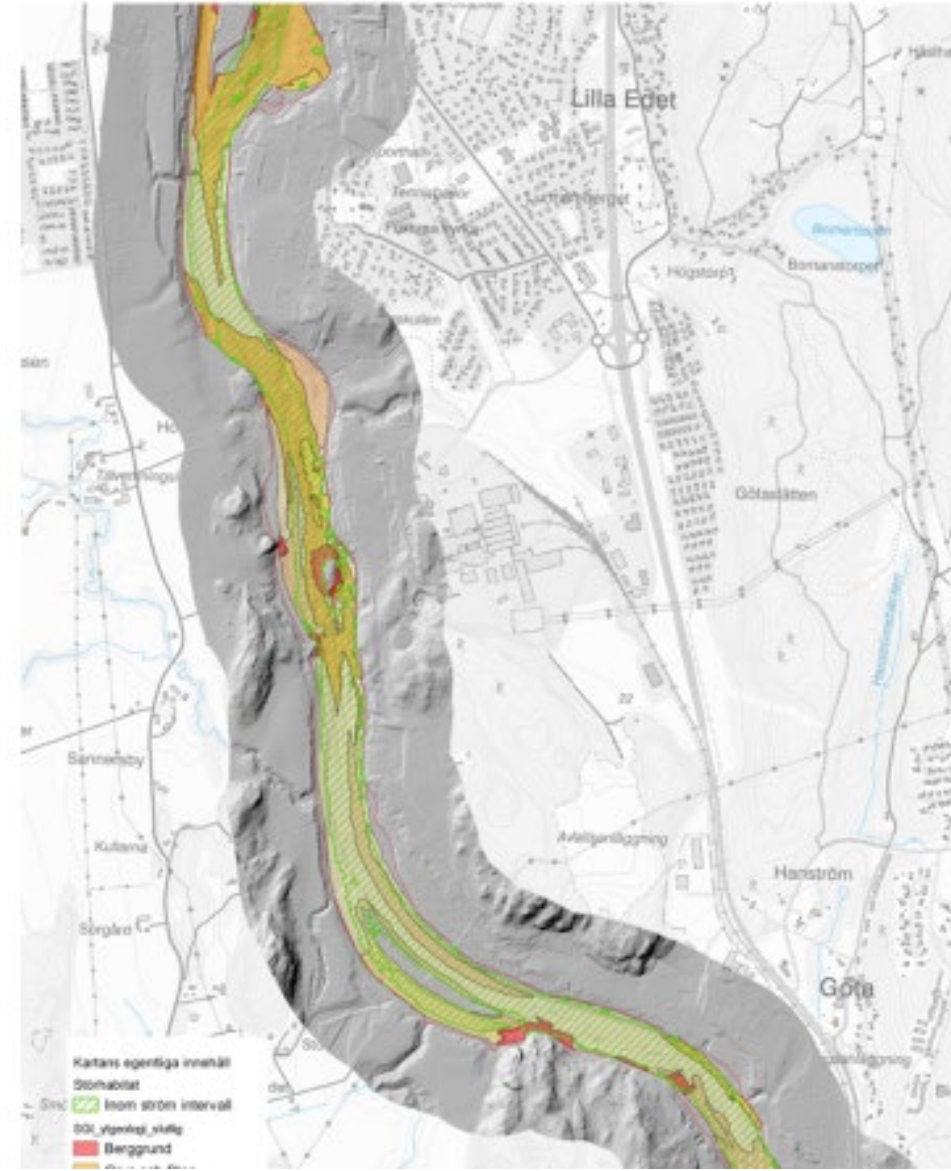
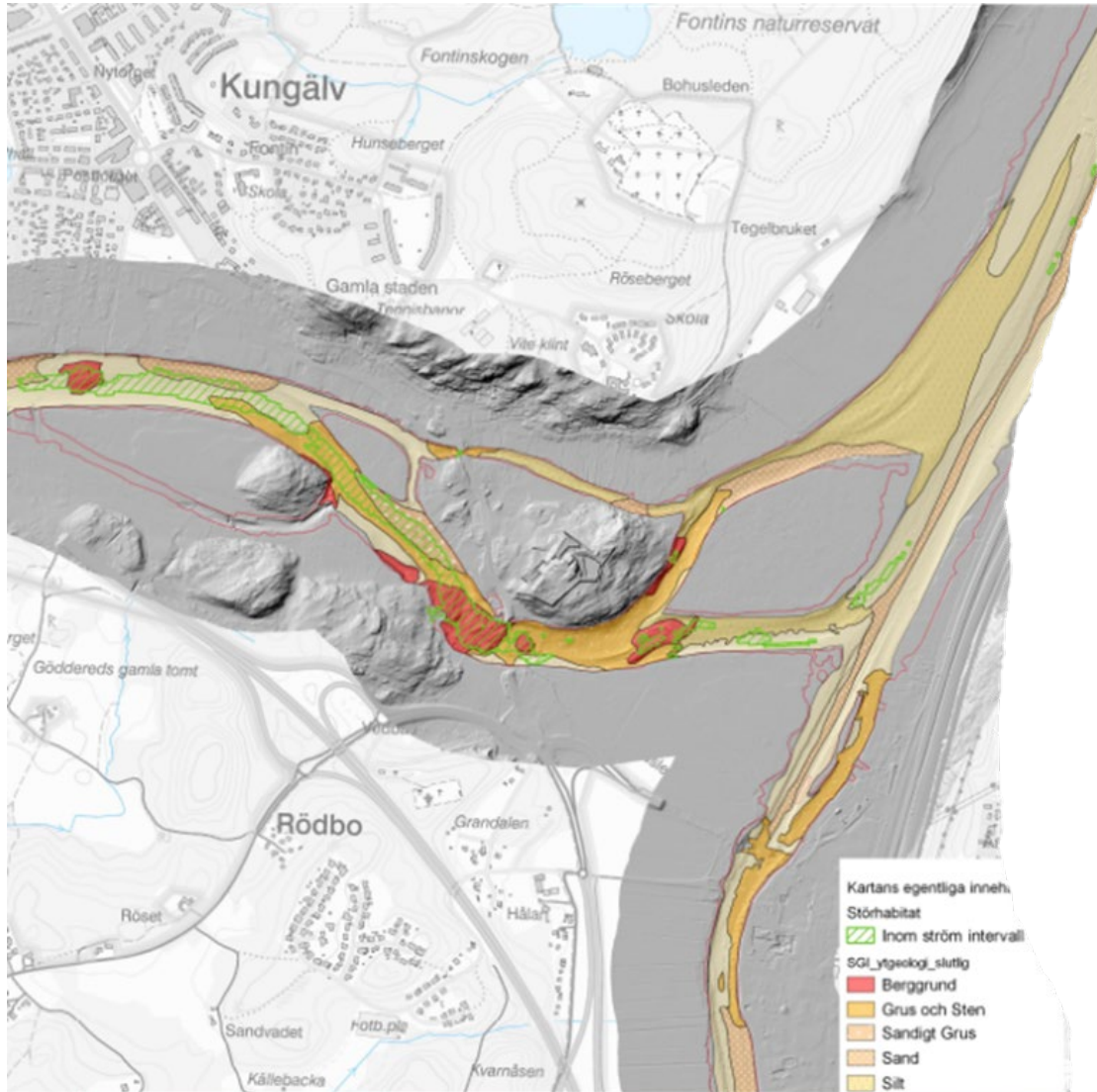

Nitisk museiintendent på 1800-talet bidrar till artens räddning

Arbetsgruppen

- Dr Magnus Gelang, Göteborgs Naturhistoriska Museum
- Kenneth Lundin, Göteborgs Naturhistoriska Museum
- Professor Johan Höjesjö, Institutionen för Biologi och Miljövetenskaper, Göteborgs Universitet
- Dr Joern Gessner, HELCOM group leader, Fish biology, Fisheries and Aquaculture, Leibniz Institute of Freshwater Ecology and Inland Fisheries.
- Dan Calderon, biolog och initiativtagare Miljöteknik i Väst
- Linnéa Jägrud, limnolog, Sveriges sportfiske och fiskevårdsförbund
- Marcus Lundgren, Sveriges sportfiske och fiskevårdsförbund, regionchef Region väst
- Mikael Svensson, ekolog SLU Artdatabanken
- Dr Joacim Näslund, Institutionen för akvatiska resurser, SLU
- Dr Daniel Palm, Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö, SLU
- Dr Gustav Hellström, Docent institutionen för Vilt, Fisk och Miljö, SLU
- Helen Sköld, föreståndare Havets Hus Lysekil

Lek och uppväxtområden

- Fältarbete. Identifierat lekbottnar och uppväxtmiljöer.
- Göta Älv har stor potential!

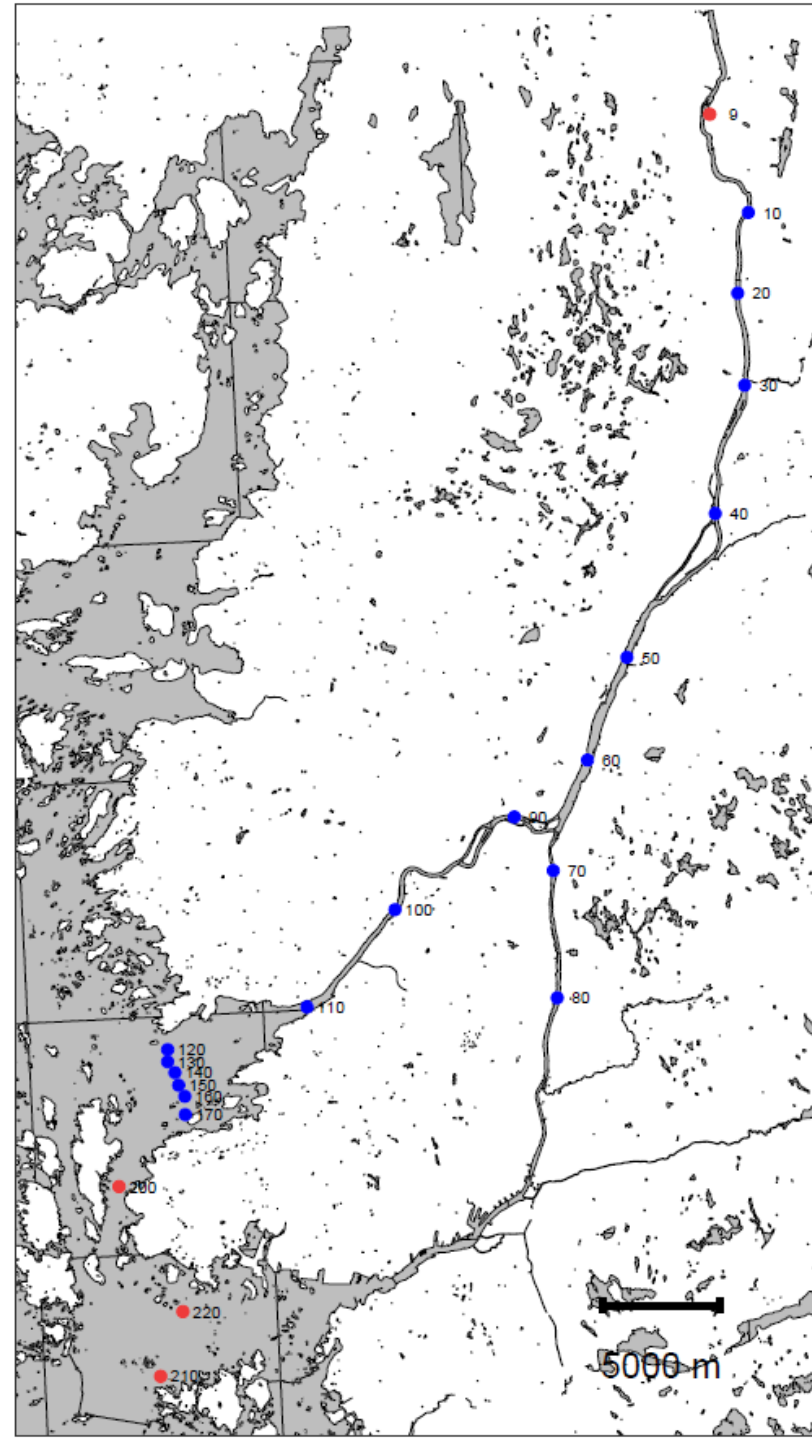

Efter pappersjobb kommer action

Model

- AR
- NT

Stören har varit utrotad i över hundra år. Nu ska den återföras till svenska vatten. Foto: SVT/Rebecka Haglund

Se utrotade jättefisken som gör comeback i Göta älv

PUBLICERAD 17 JUNI 2024

← Rewilding Europe

Startsida Info **Inlägg** Jobb Personer

Gilla Kommentera Omdela Skicka

Rewilding Europe
67 914 följare
3 mån · Redigerad ·

Historic Milestone: Atlantic Sturgeon Reintroduced in Sweden!

... visa mer

Visa översättning

649 31 kommentarer · 26 ompubliceringar

Gilla Kommentera Omdela Skicka

Sveriges Radio

Störens återkomst och stenmårdens ankomst 1 juni 2024 - Naturmoraon | Sveriges Radio

nyheterna
lagar sedan

Inte simmat i Göta älv på 100 år – Nu är "draken" tillbaka

Bilder kan vara upphovsrättsskyddade. [Läs mer](#)

Besök >

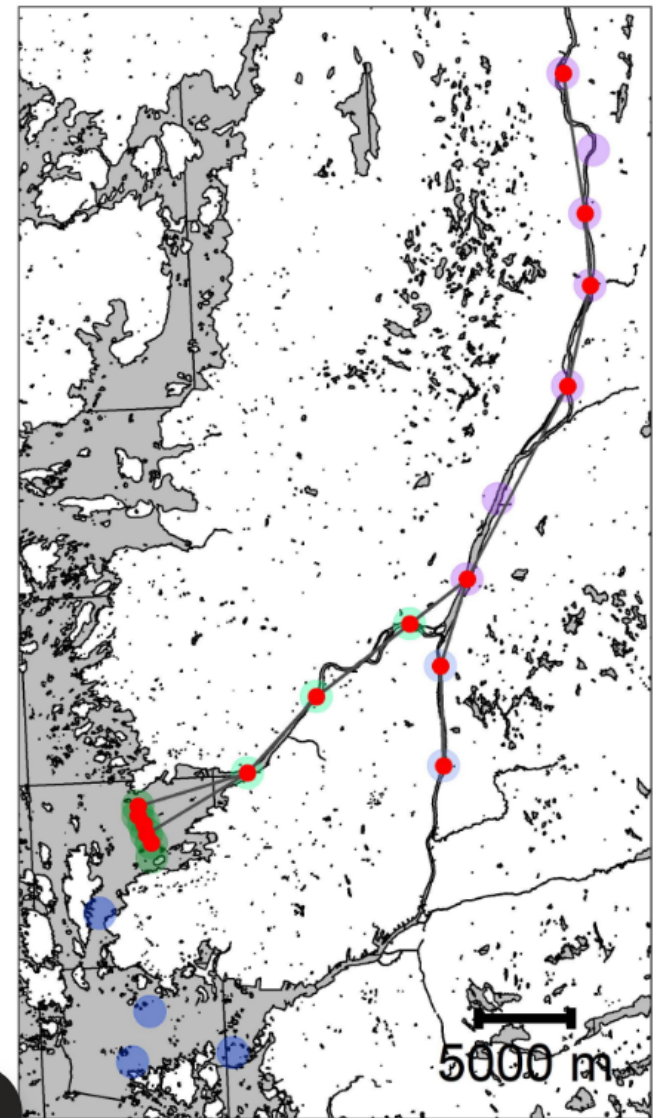
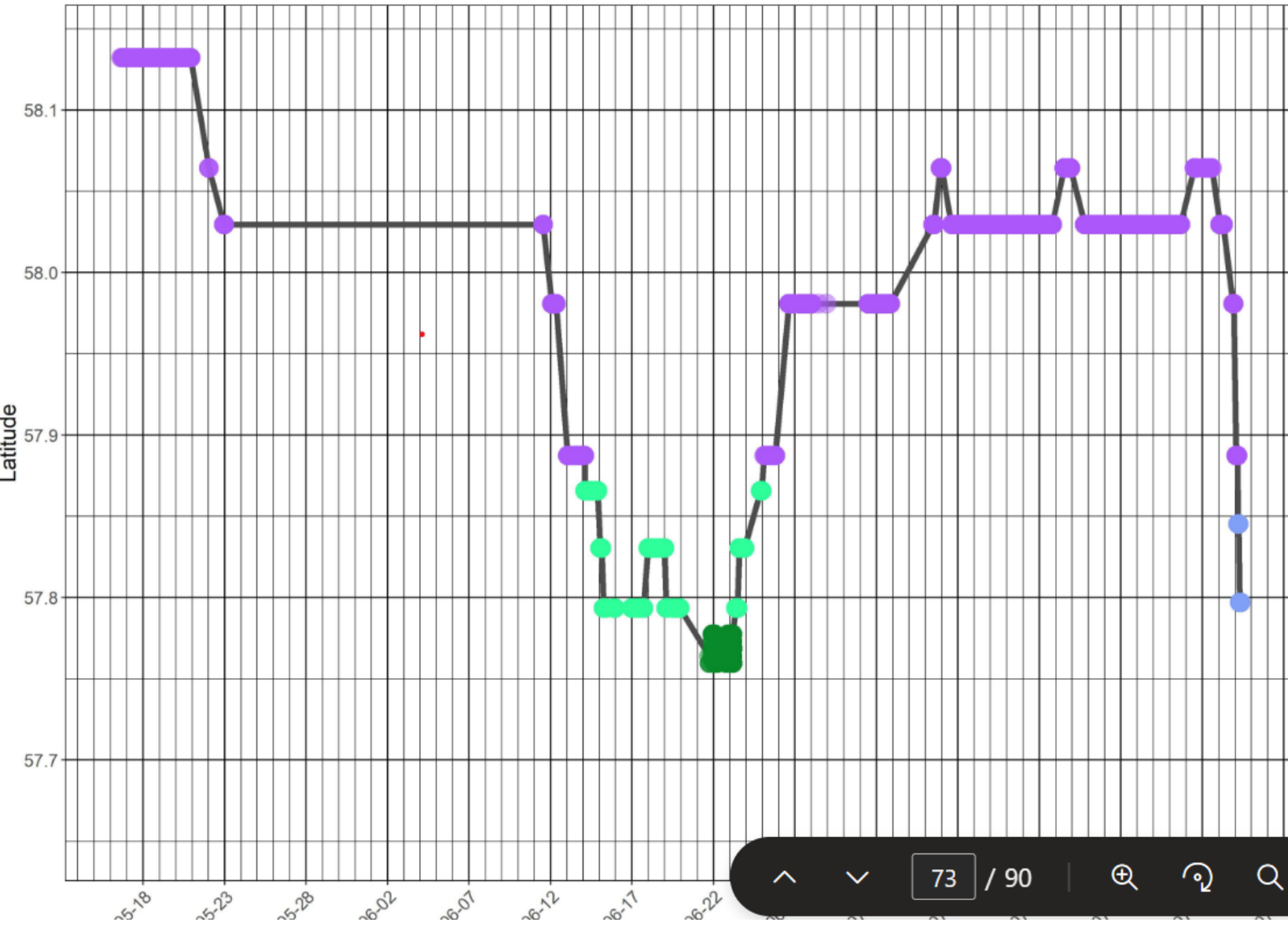

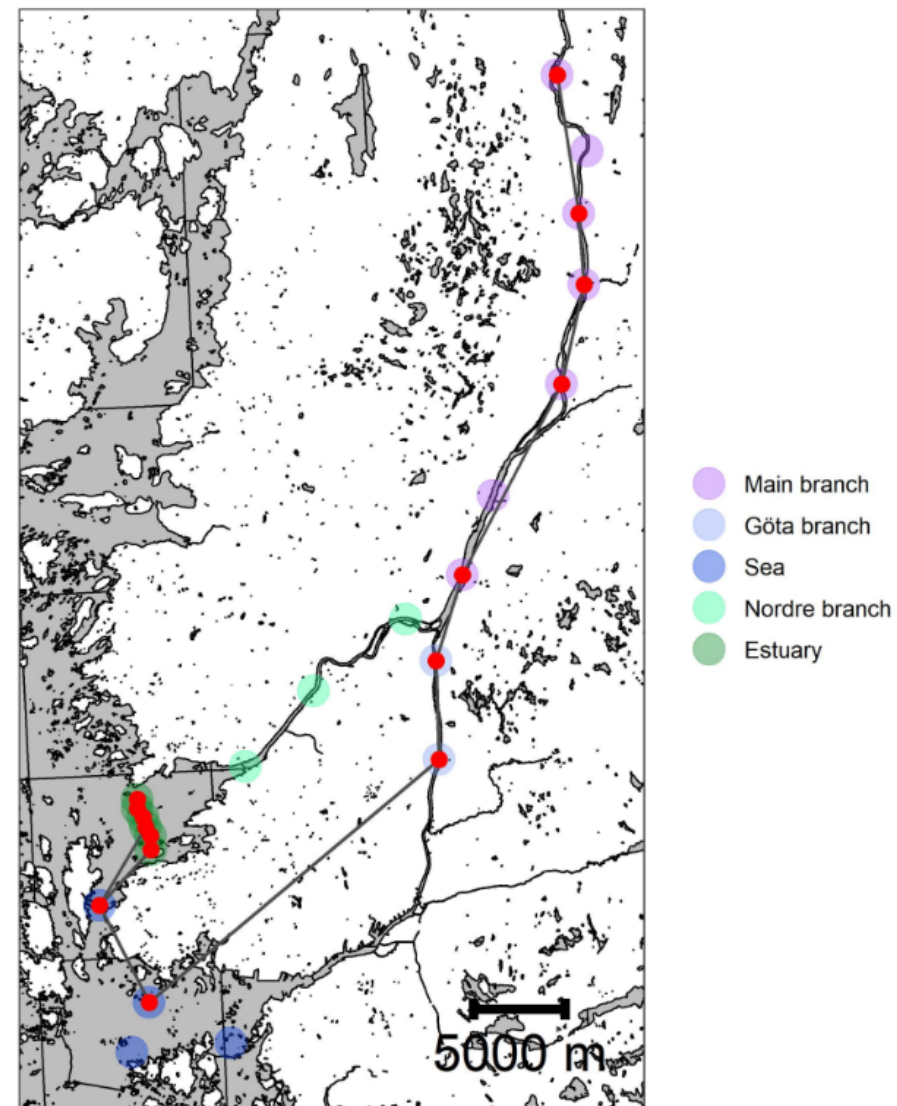
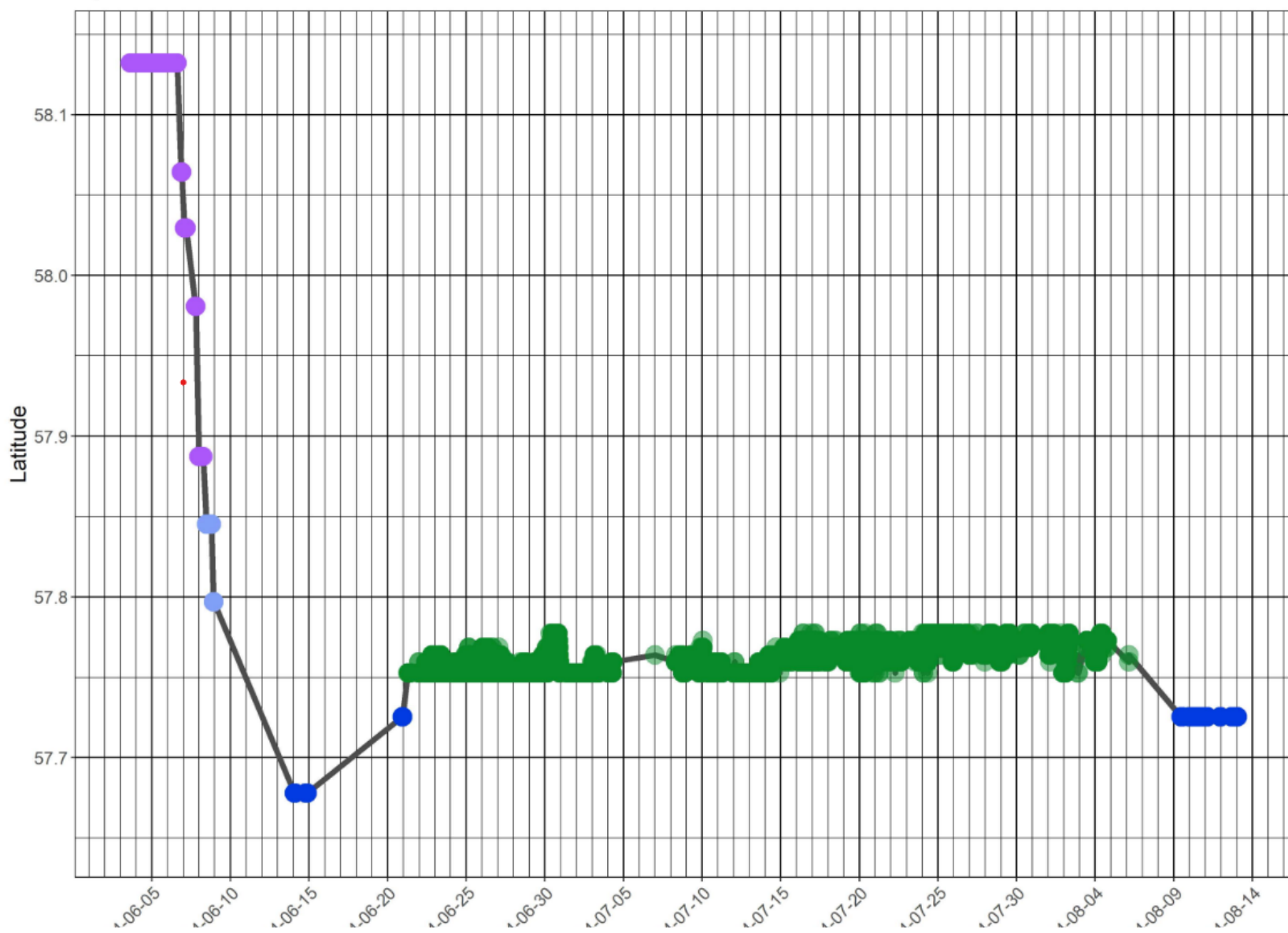
- 95 fiskar, ca 10 månader gamla
- 0,7 kilo styck
- 92 märkta med akustisk telemetri
- Soft release
- Släppta juni 2024 i grupper om 26

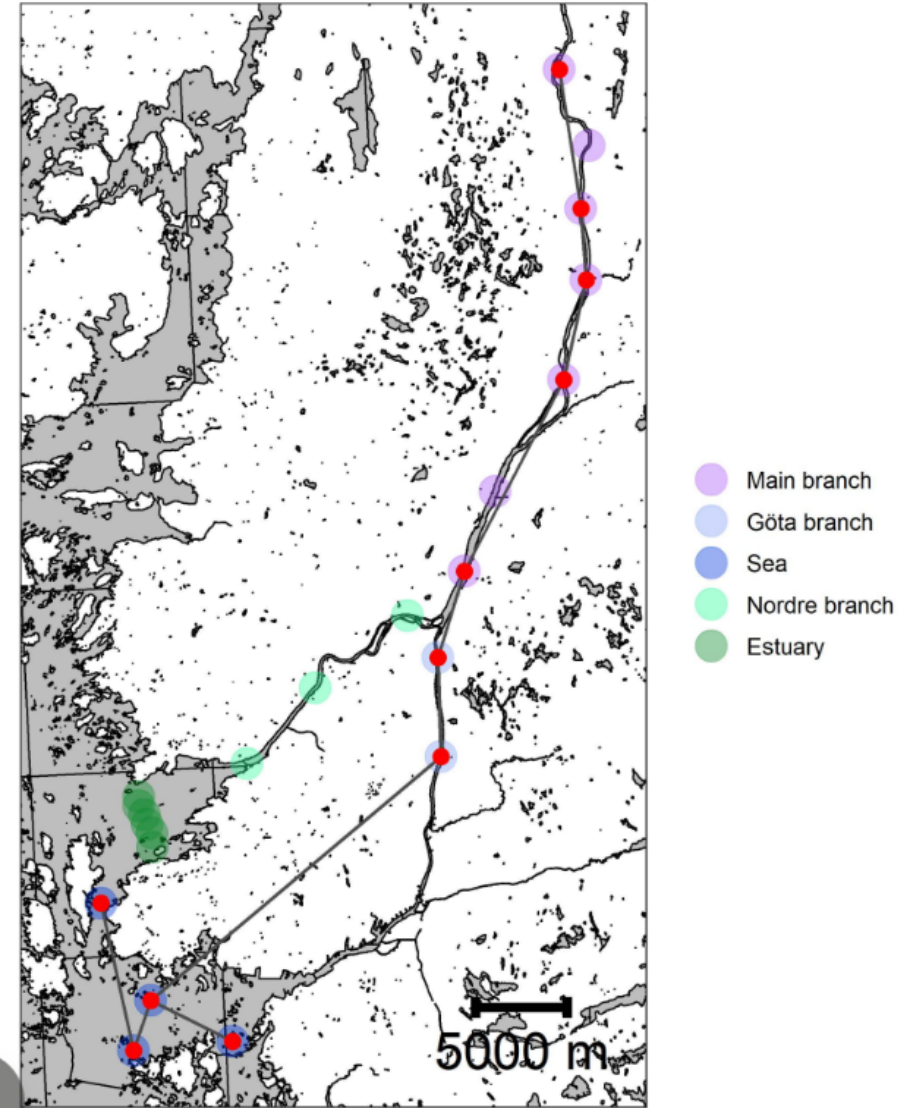
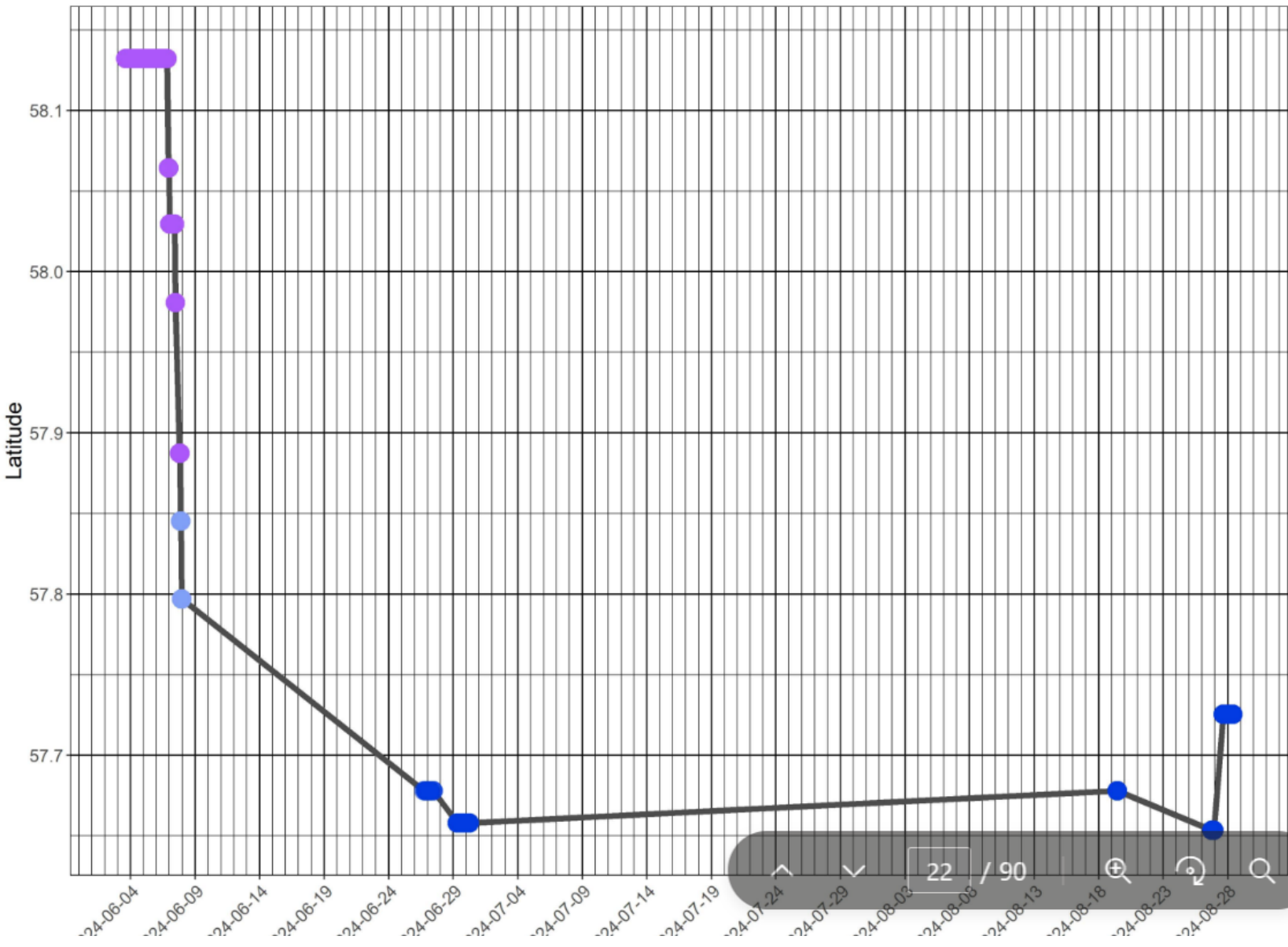

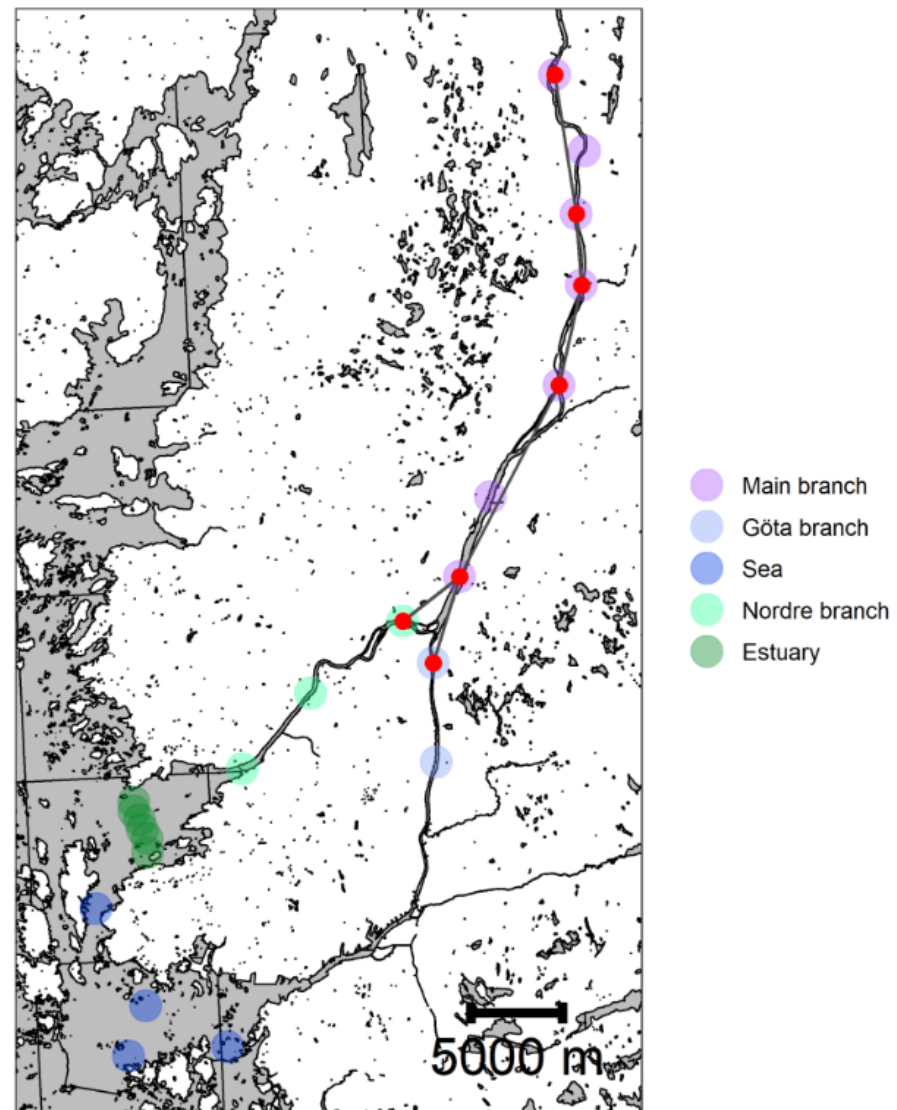
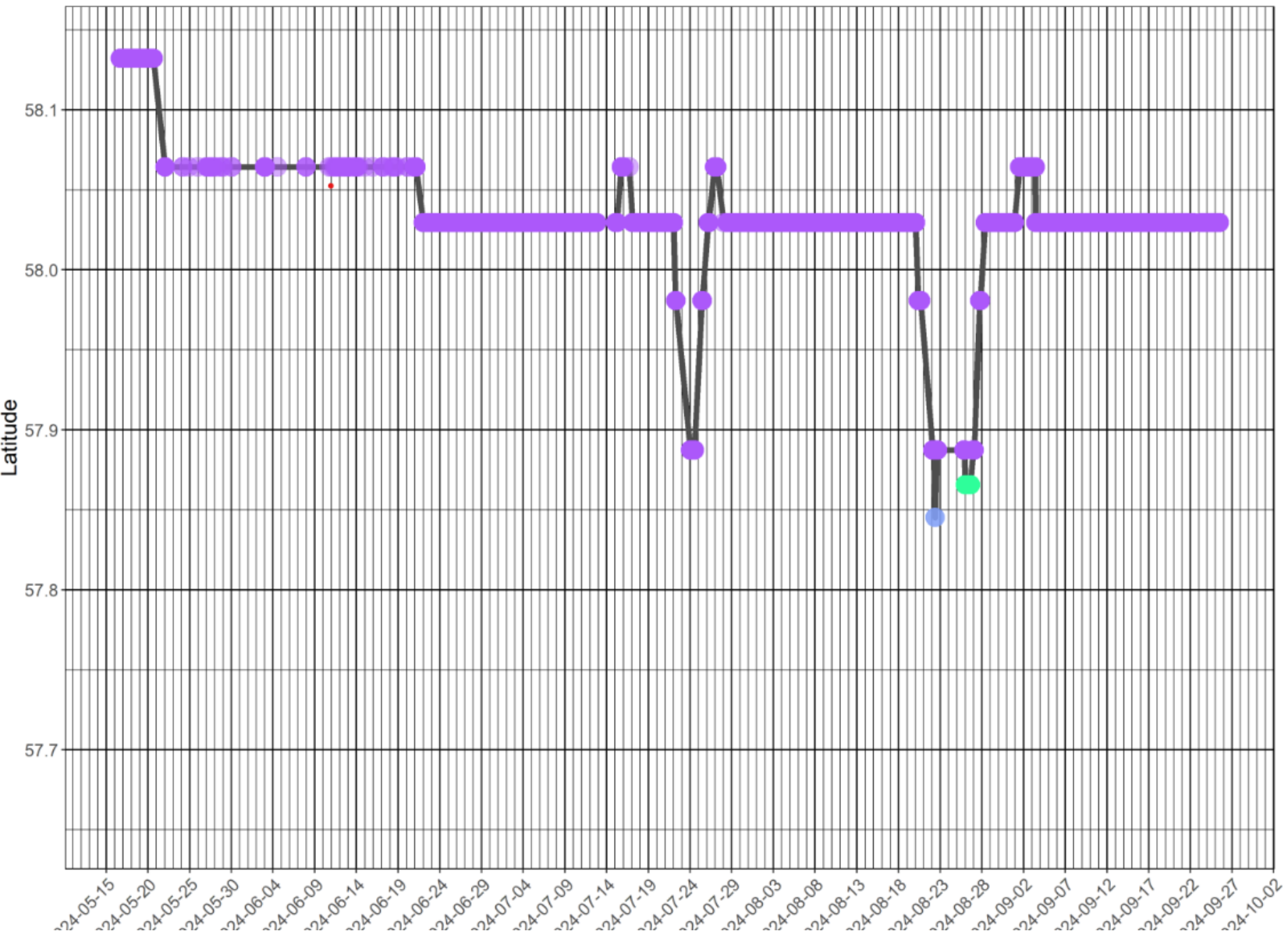
- Main branch
- Göta branch
- Sea
- Nordre branch
- Estuary

18

2

Stören som verktyg

Förstå älven och kustområdet.

Hjälp att planera restaurering.

En art ett sätt att jobba med helheten.

Symbolart ger nystart.

Göta Älvs vattenråd, kommunerna,
Vattenfall, WSP, slussbyggen,
Trafikverket, Sjöfartsverket, SIG,
Universeum, Havets Hus, exjobbare

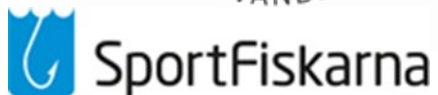

Sneak peak

Tack till:
Naturkompaniet
Patagonia
Carl Tryggers forskningsstiftelse
Rewilding Europe
Marie-Clare Cronstedts stiftelse
Helge Ax:son Johnsson stiftelse

IGB

Leibniz Institute of Freshwater Ecology
and Inland Fisheries

Nystart

- Kartor
- Identifierat lekbottnar och uppväxtområden
- e-DNA
- Deltagit i HELCOM och OSPARMöte
- Tillståndsansökan in
- Sökt och fått pengar
- Förberett telemetristudie
- Fått tillstånd
- Viruskontroller
- Transport till Sverige
- Märkning
- Soft release kontra hard release
- Event 18 juni

Framtidsvision

- Lek av stör
- Livskraftigt bestånd
- Återfunnen identitet för Göta och Nordre älv
- Ett marint Rewildingområde

En fisk för kungar

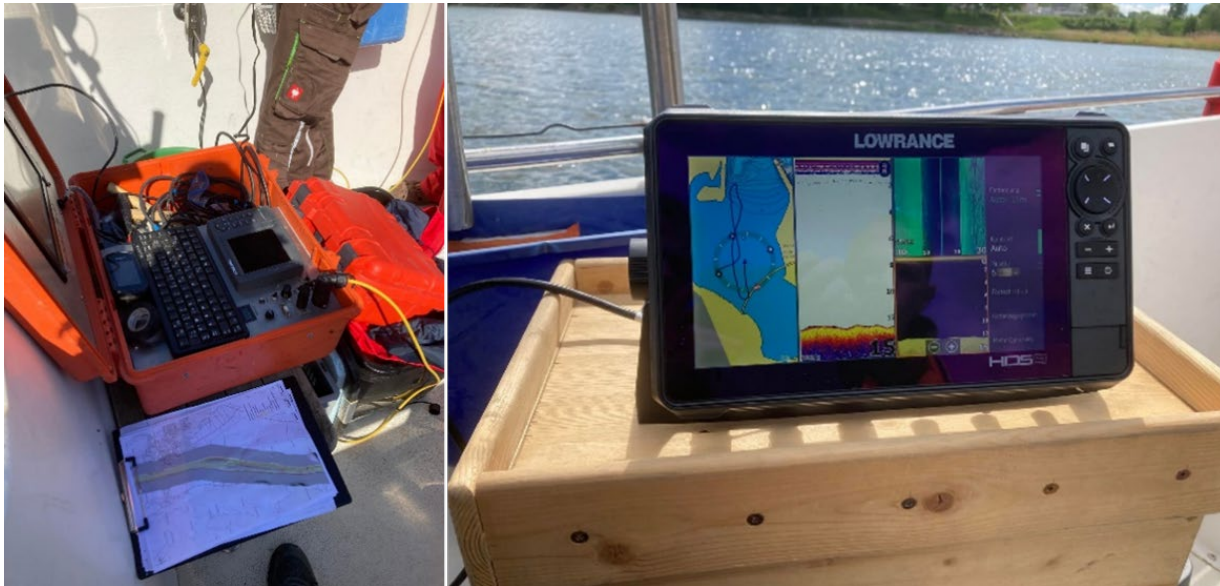

En gammal fiskehistoria.
Till Vårt Land skrifves från Vestergötland:
Vi läste nyligen i eder tidning en gammal
»fiskhistoria» från Hemsjön i Alingsåstrak-
ten. Som sådana der notiser från svunna
tider bruka intressera den tidningsläsand-
allmänheten, taga vi oss härmed friheten
berätta en dylik — också en fiskhistoria —
från Lilla Edet vid Göta elf. Som bekant
fångas allt emellanåt i elfven mellan Göte-
borg och Lilla Edet någon stör — den
fiskart, som har sitt hufvudhem i Welga-
floden, och af hvars rom den ryska kavia-
ren beredes. Sådant hände emellertid här-
städes äfven förr i världen, såsom synes af
ett ännu befintligt permebref från år 1432.
Brefvet innehåller ett intyg af presten As-
mund Helgasson i Foxerna — den socken,
i hvilken Lilla Edet är beläget — att en
viss Svenung i Torp »i forscrifne Foxerna
sokn» fört en stör — en styria som han
fangit hafthe» — såsom skänk till konung
Magnus Eriksson, hvilken då uppehöll sig
å Behus slott, samt vägrat mottaga den be-
löning i »clæde ælla annat huat honom
thettis lika wara», som konungen erbjöd
honom, utan i stället begärt ett bönbref —
»et bönbreff» — till en fru Kristina å Ha-
neström — en herregård söder om Lilla
Edet — att hon måtte tillåta den fattige
mannen utsätta ett garn i Bergeströms ida
»for koningsens bön skull», med hvilken ida
menas hvirfveln eller det vid stränderna
tillbakagående vattnet, »bakvattnet» nedan-
för elfvens stora vattenfall vid Lilla Edet.

Stören som verktyg

Telemetri hjälper oss förstå ekosystemet

Det i sin tur hjälper oss planera restaurering

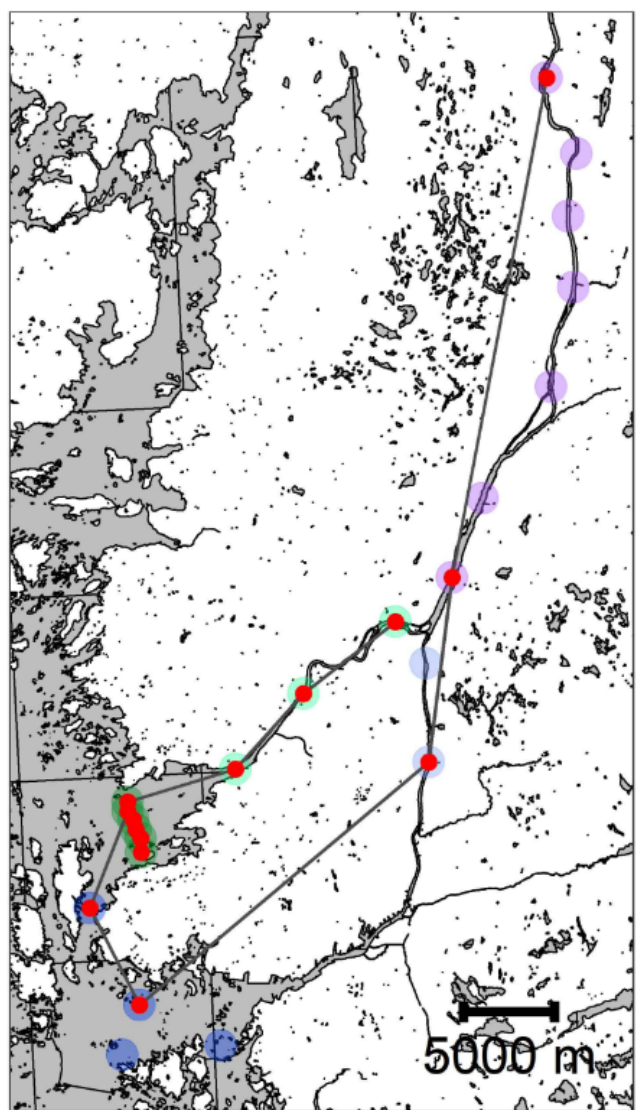

Satellitbaserad telemetri

38

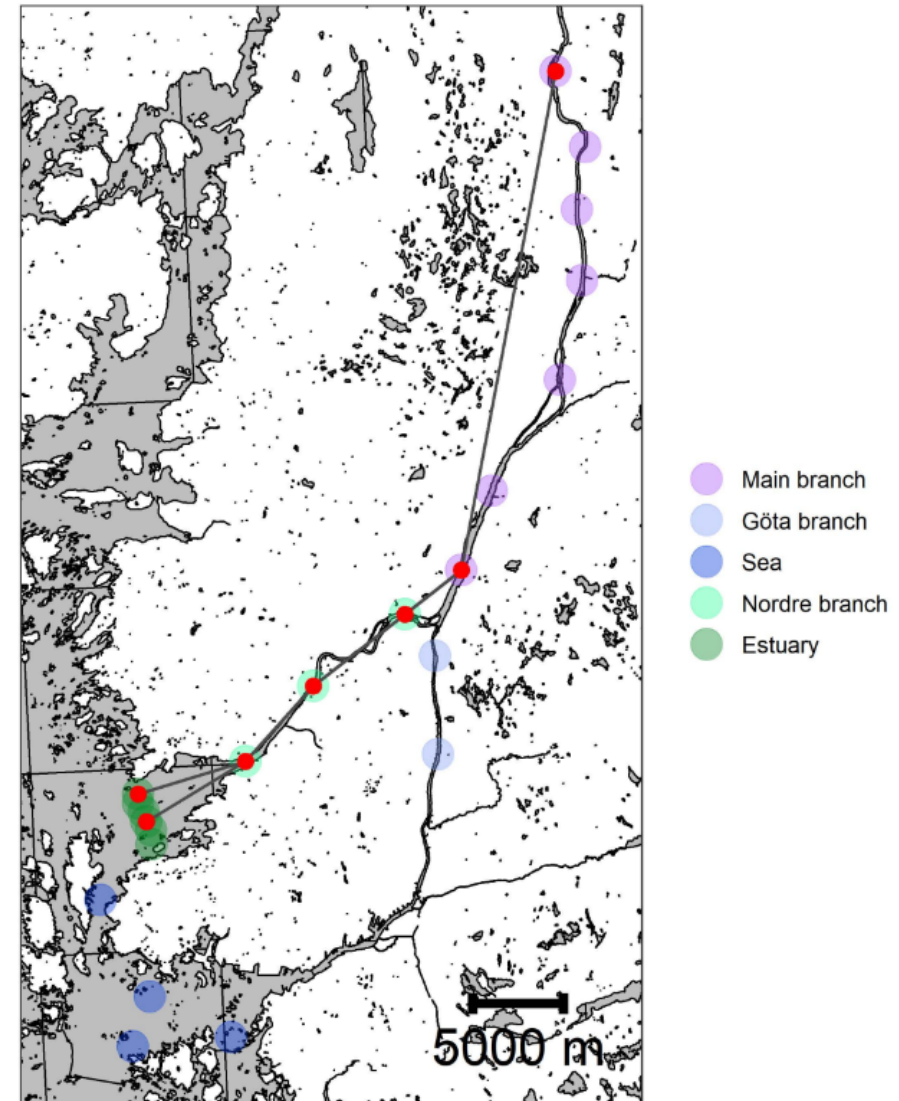
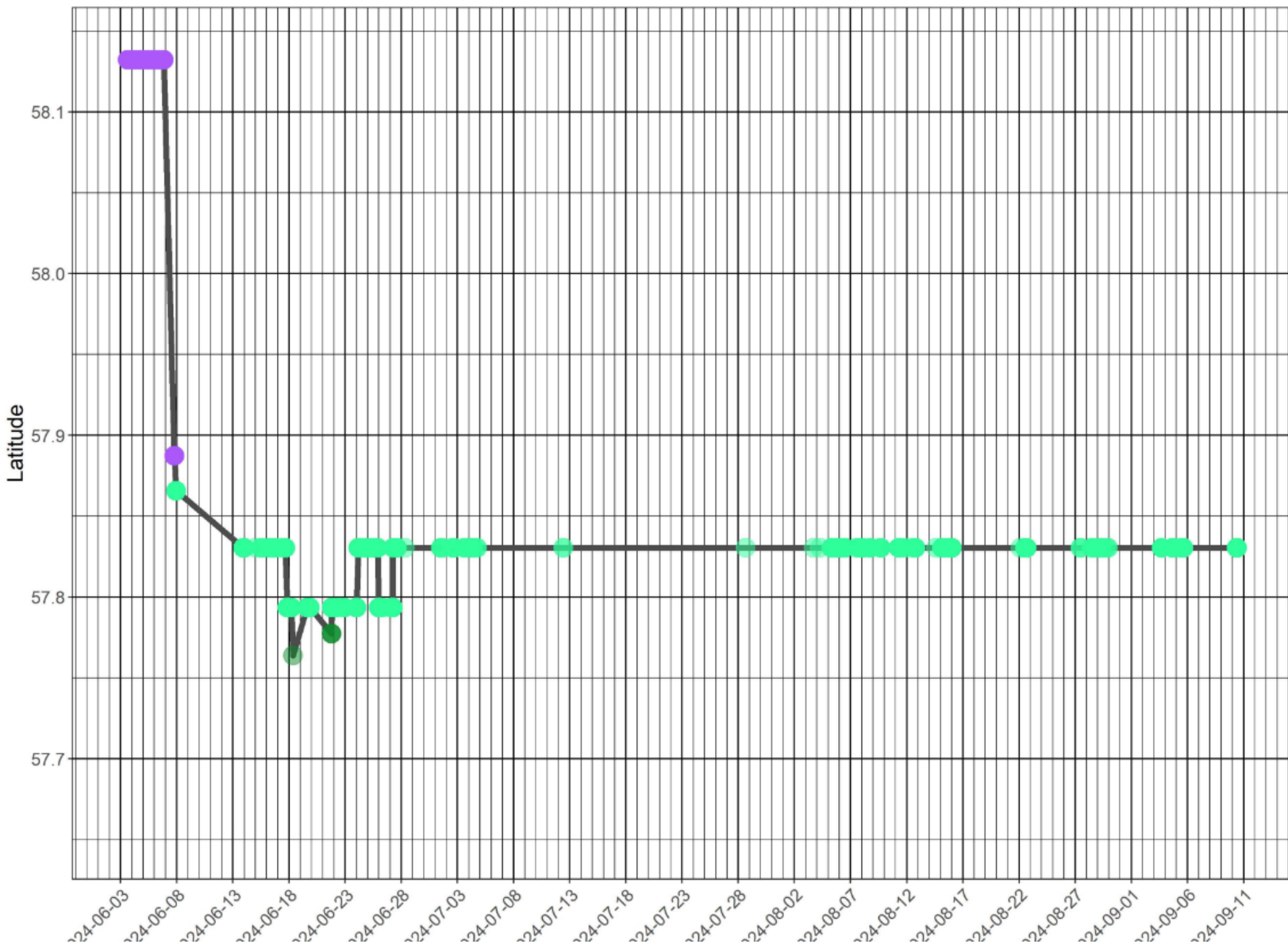
- Main branch
- Göta branch
- Sea
- Nordre branch
- Estuary

eDNA

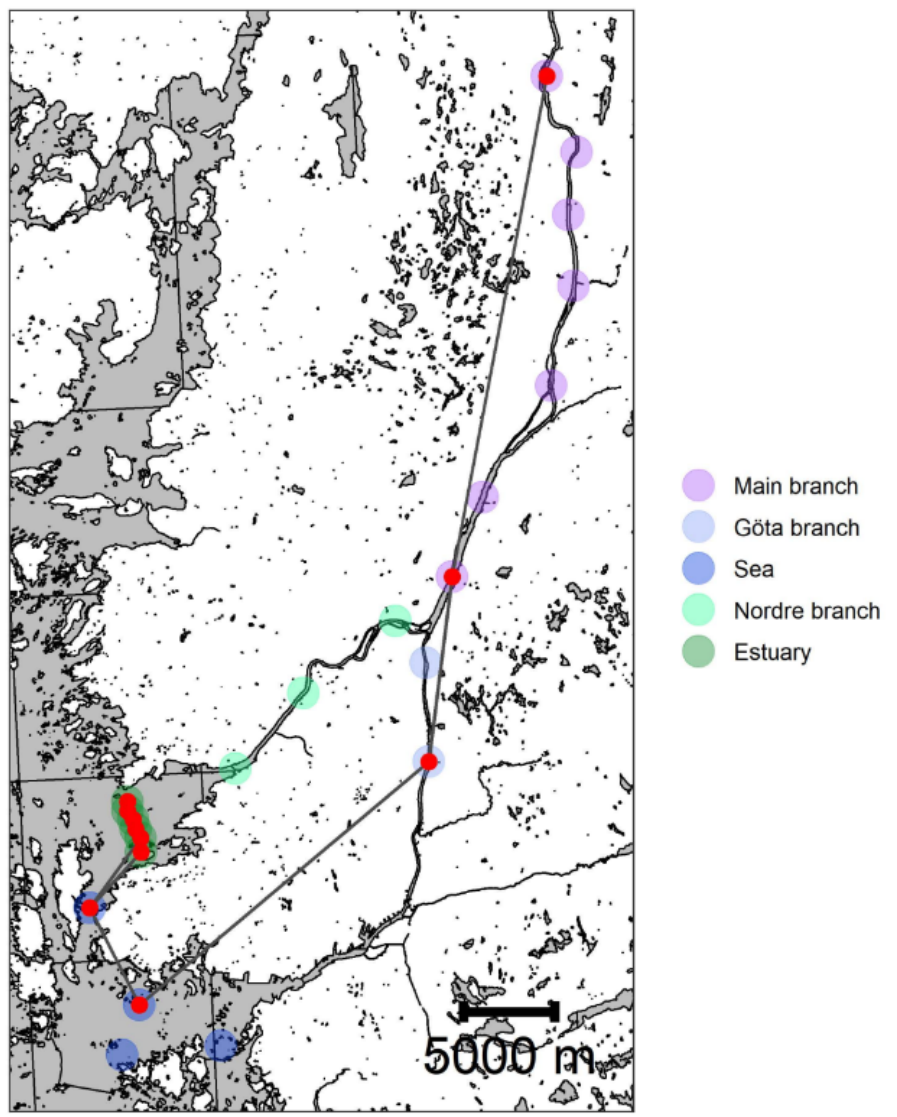
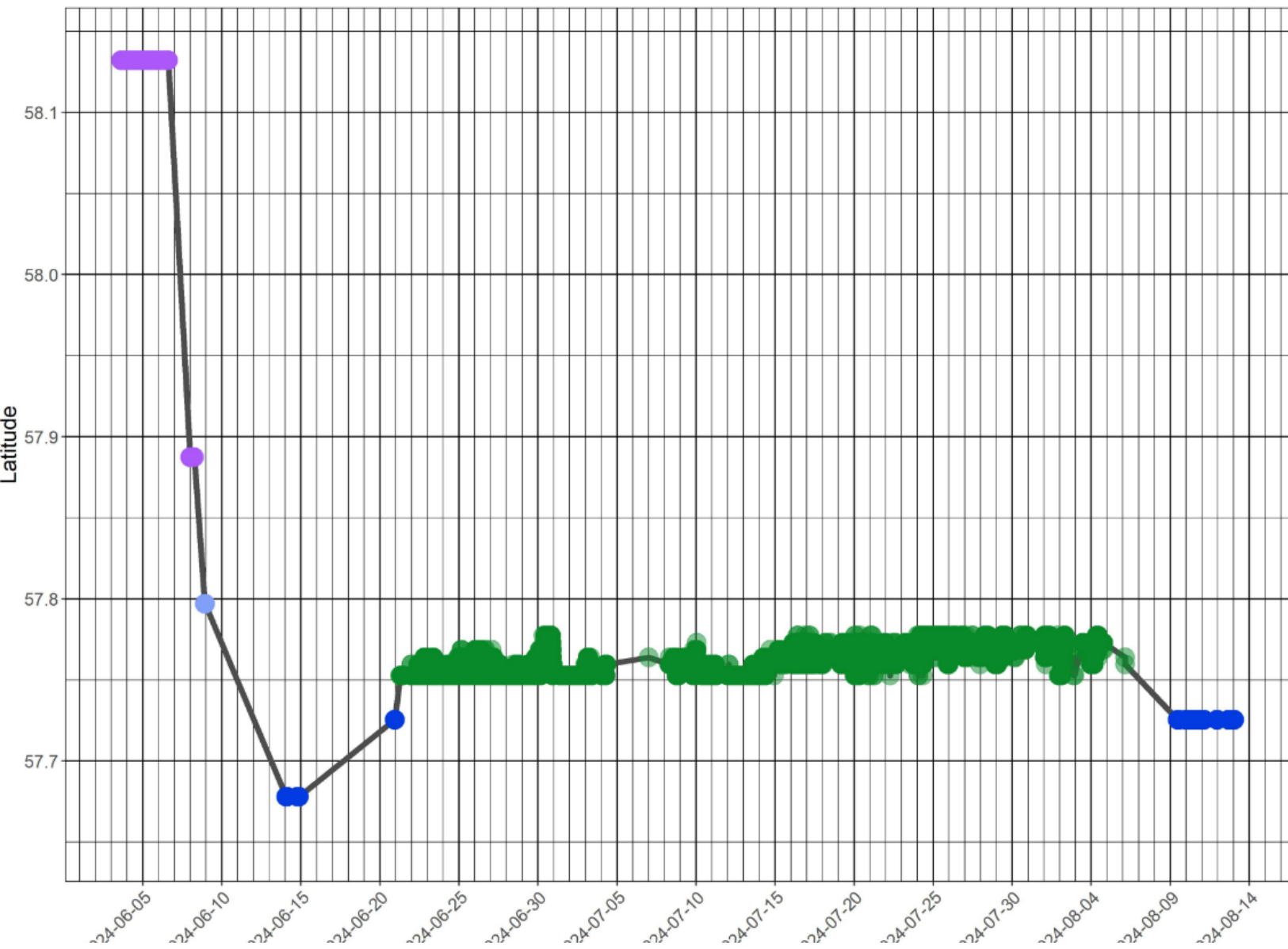
- Sommaren 2022 och 2023 togs eDNA-prov
- Resultat: 28 fiskarter i Göta Älv
- Inget bestånd av Atlantstör kvar

10

18

Atlantstörens återkomst

– unikt återetableringsarbete som börjar nu

Naturvårdsarbete där en utrotad art kommer tillbaka. Erhållit enormt mycket positiv uppmärksamhet även internationellt.

Efter att ha varit borta i över hundra år från hela Norden, släpps de första i år. Projektgruppen består av en icke vinstdrivande vattenvårdsorganisation, flera universitet samt Naturhistoriska muséet.

Unik forskning tas fram genom att fiskarna märks med akustisk telemetri.

Geografiska området är havet utanför Göta Älv, där fiskarna kommer att växa upp och simma tills de är könsmogna. De gynnar hela ekosystemet. Firren blir 130 år gammal, 500 kilo tung och fem meter lång!

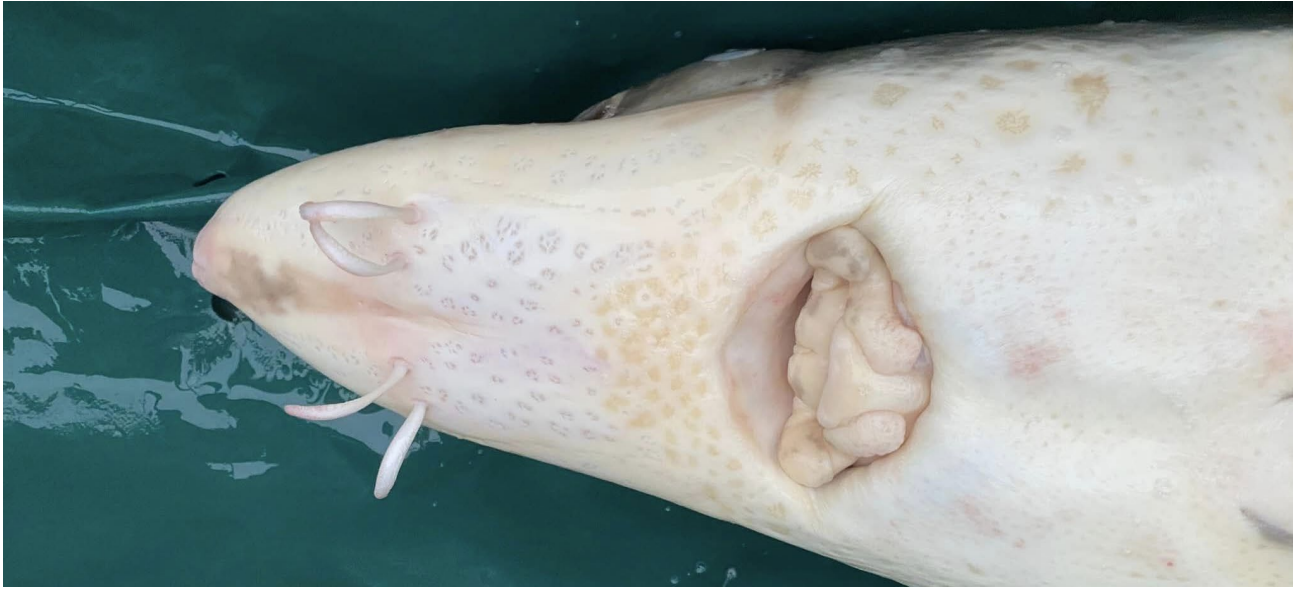
En symbolart för Göta Älv och för västkusten.

Långsiktigt arbete i behov av ekonomisk starthjälp för att få hit fiskarna samt bygga upp en egen kläckränna.

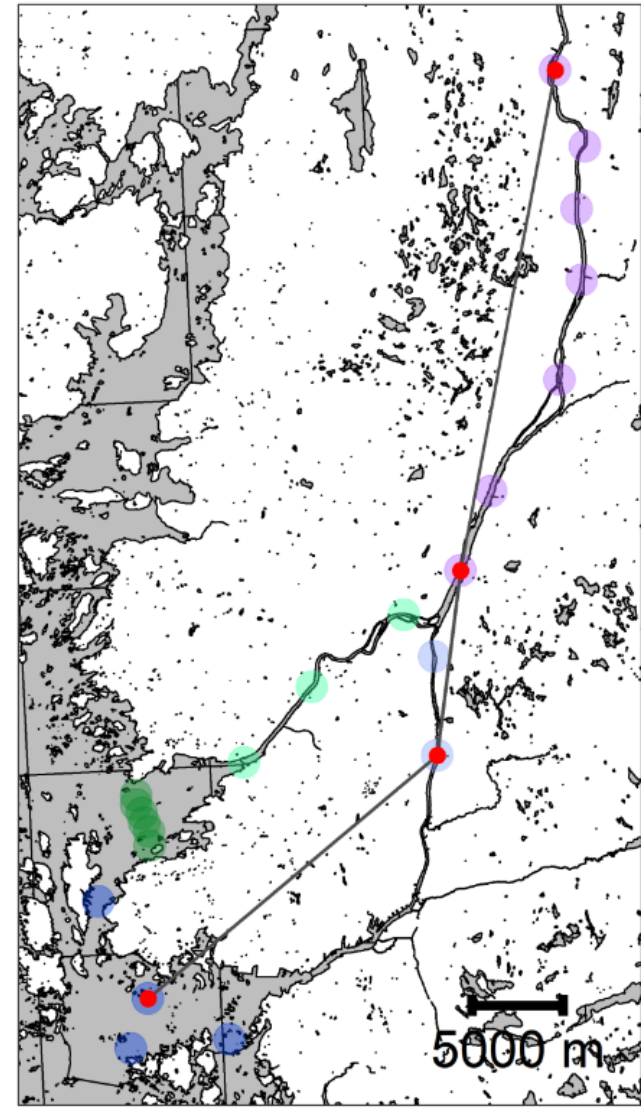
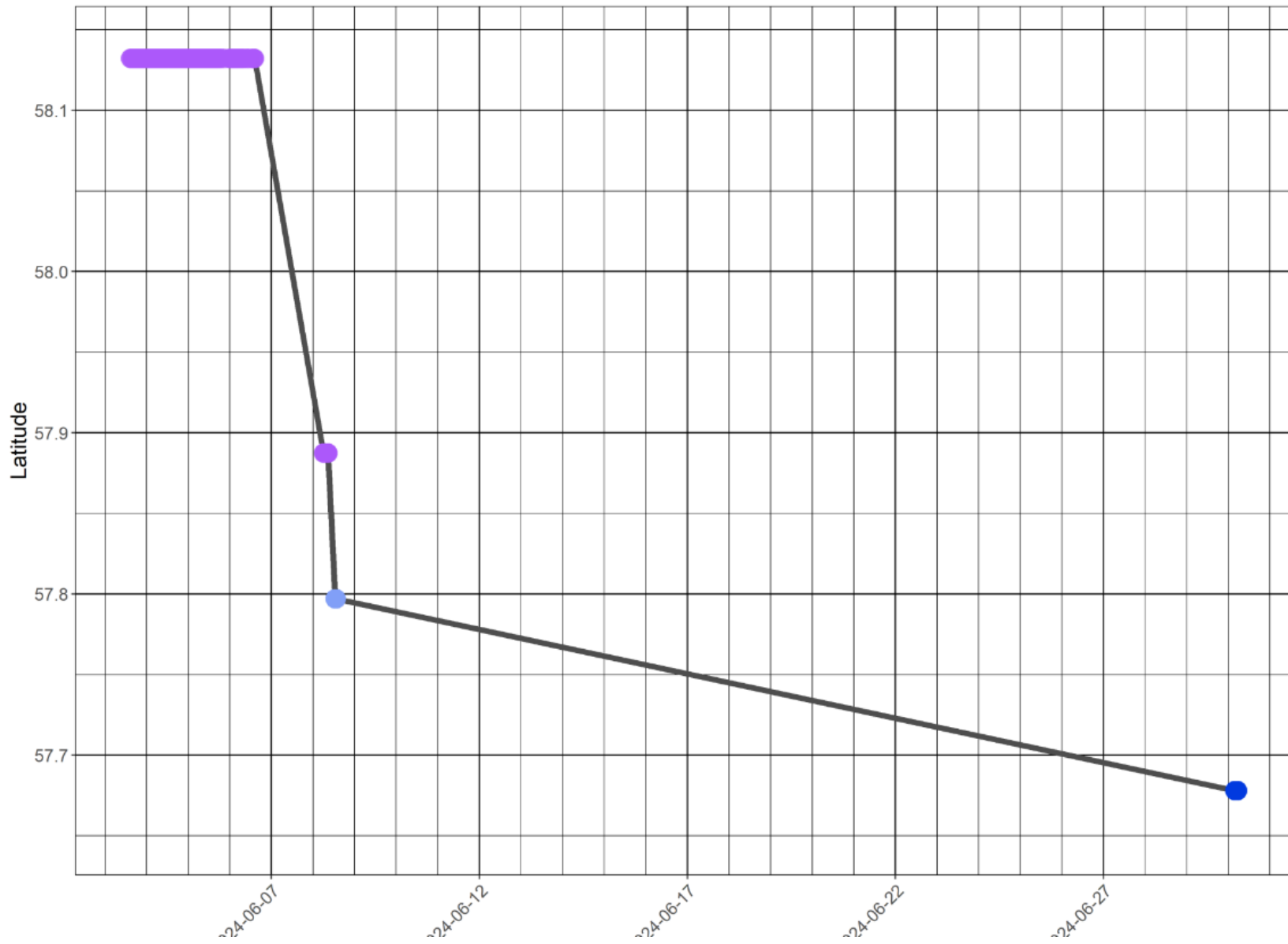
Stören är ikonisk, den fanns här, vi utrotade den och glömde den.

Nu skall vi rätta till det felet!

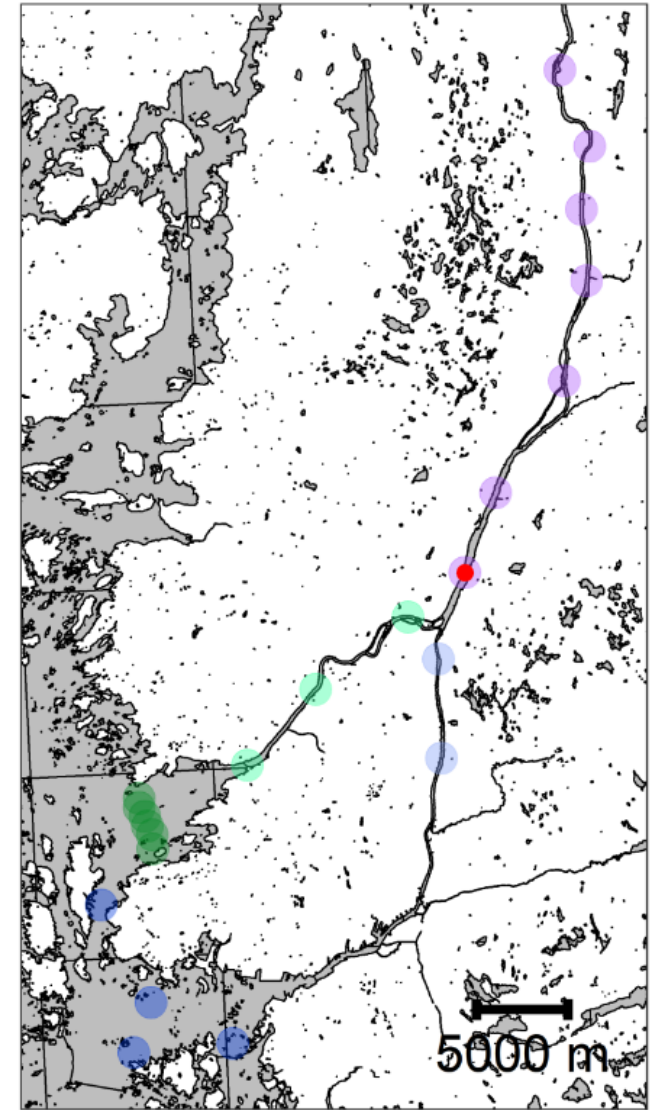
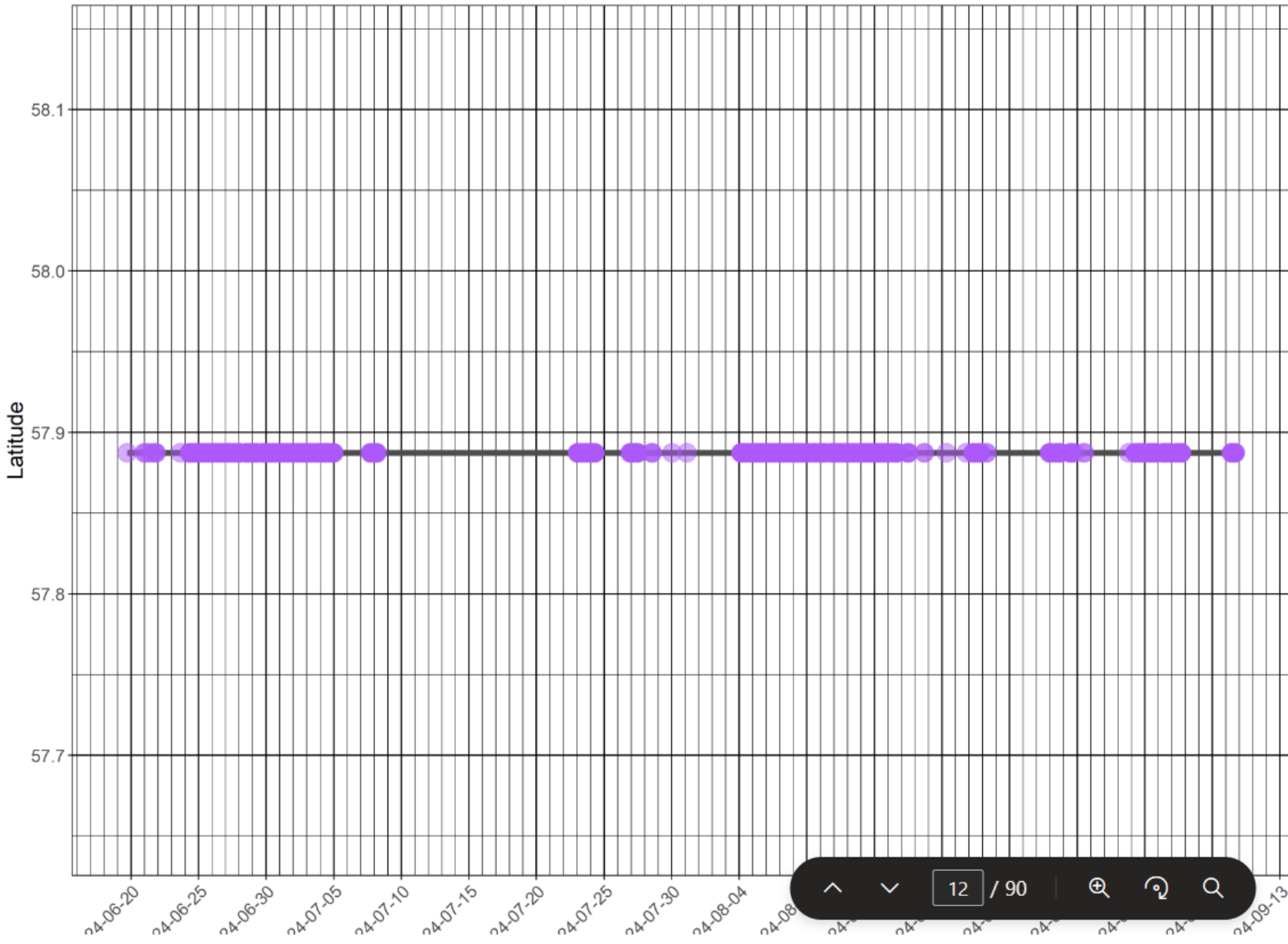

5

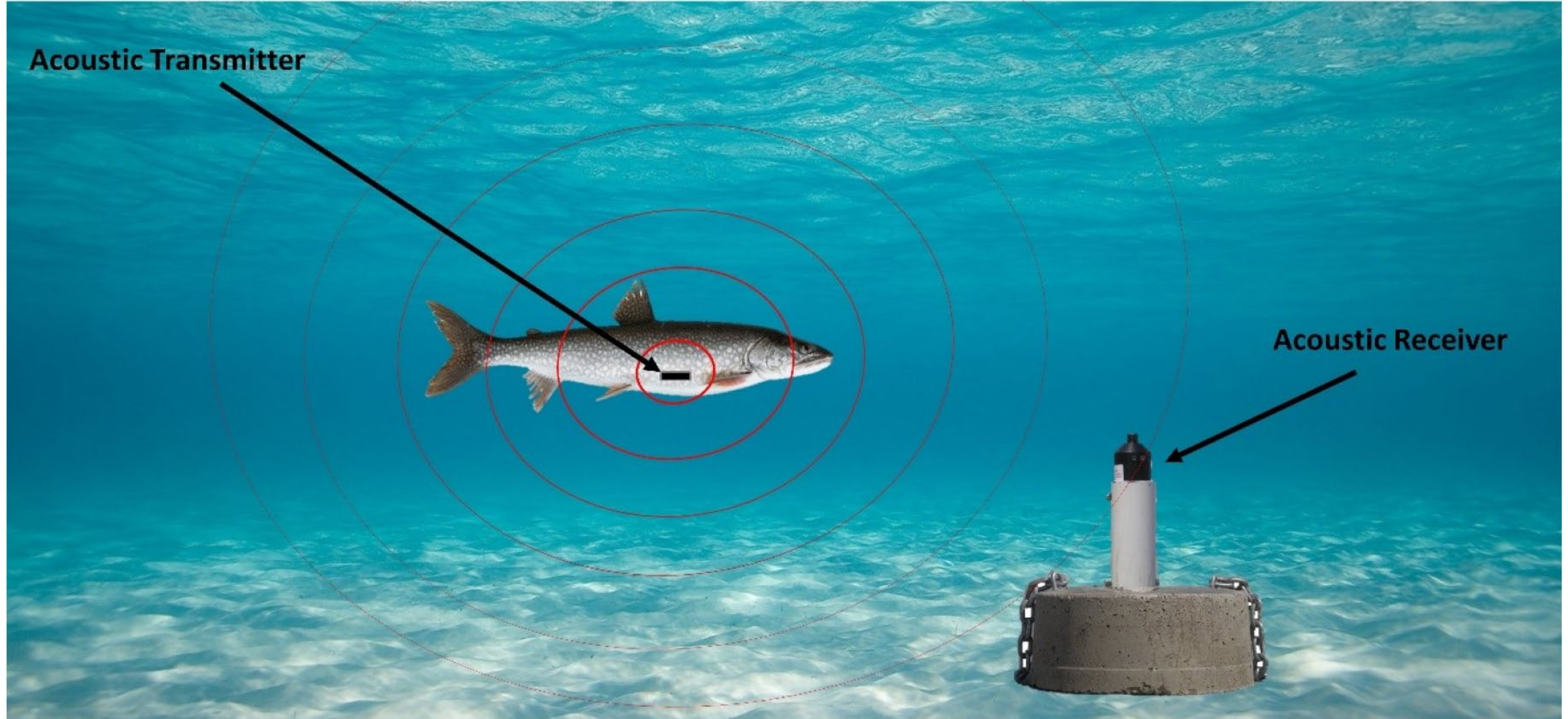
12

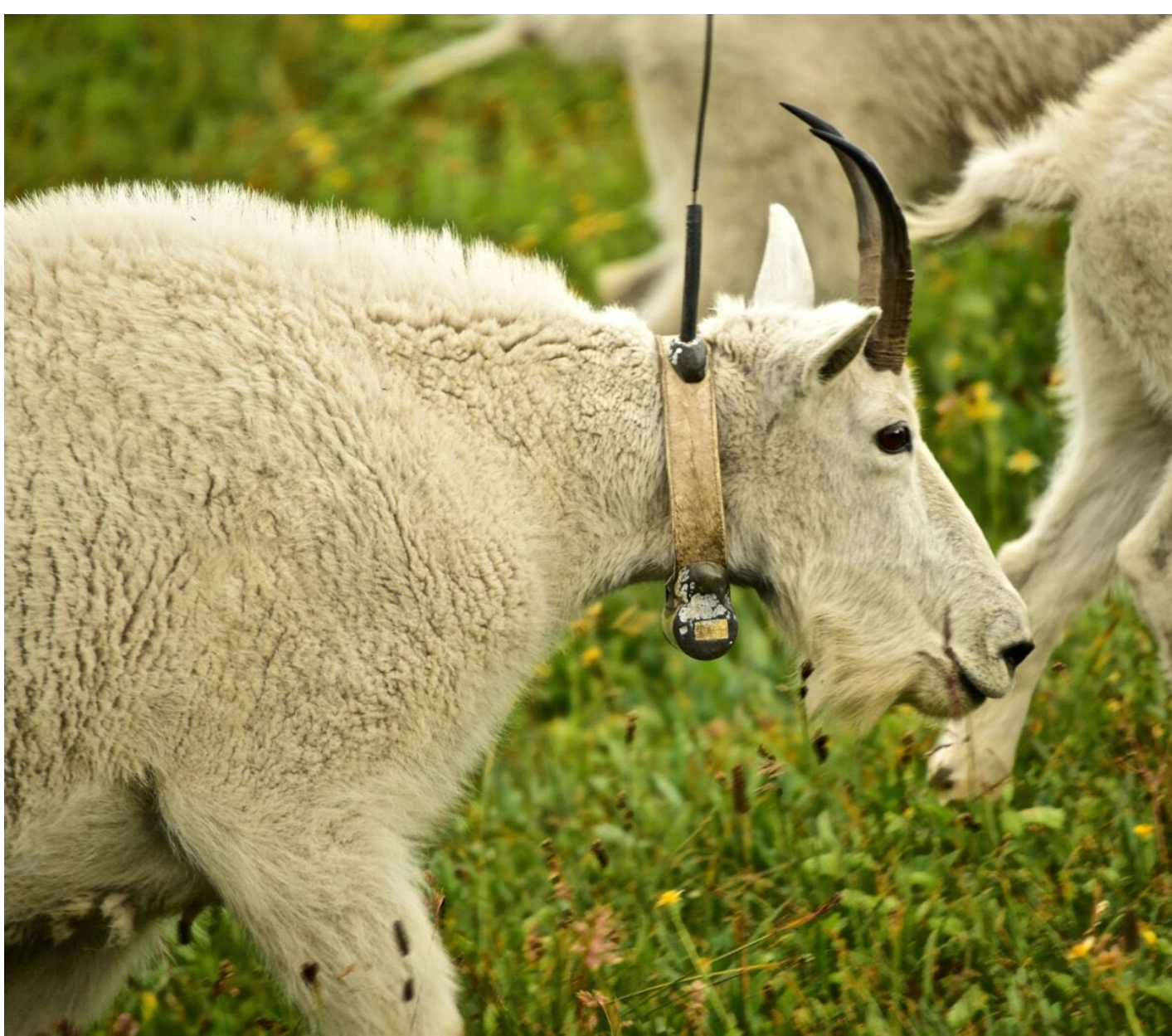

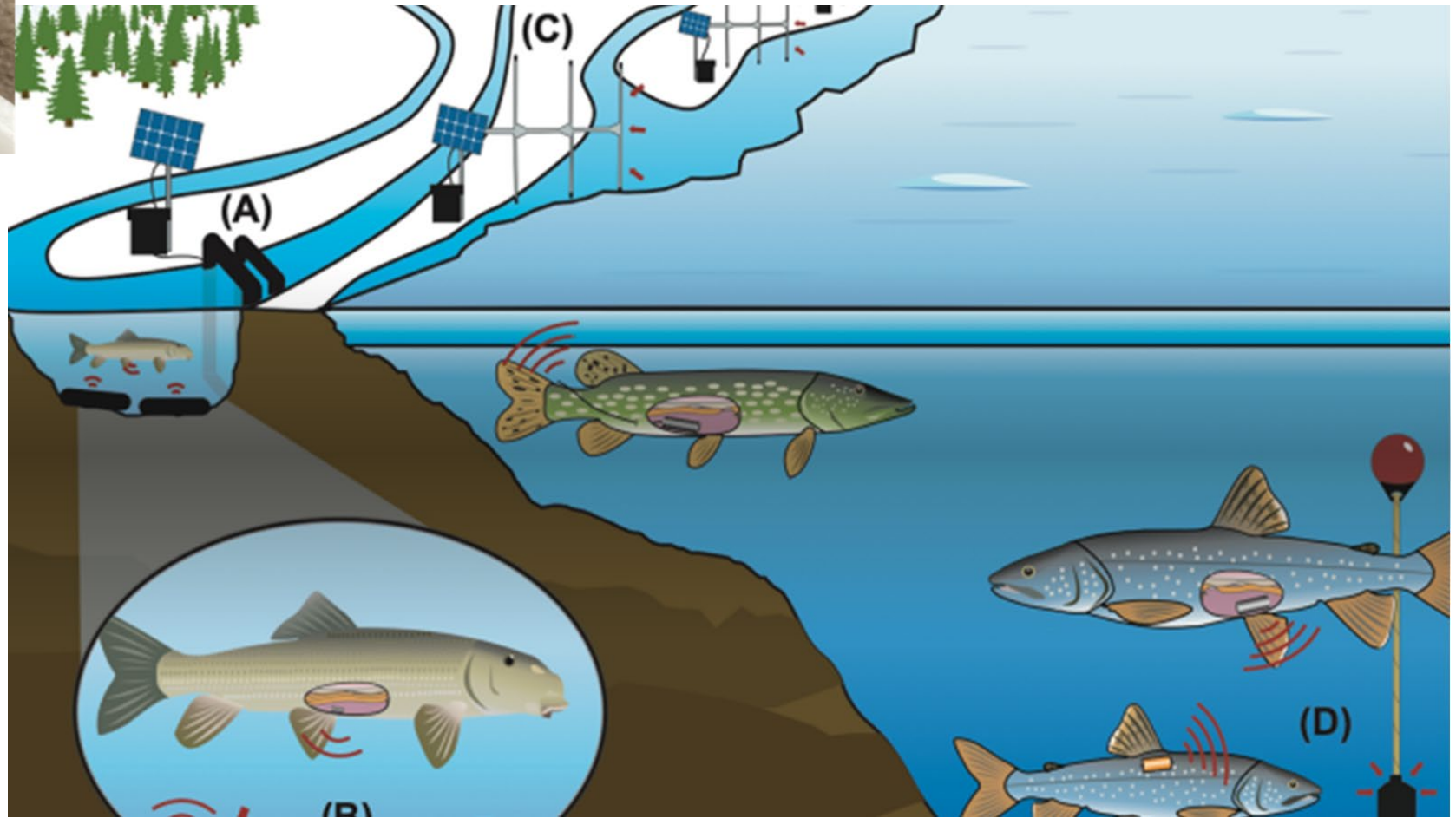
- Main branch
- Göta branch
- Sea
- Nordre branch
- Estuary

Telemetri - viktig del för uppföljning, utvärdering och kommunikation

Stören som hoppingivare

- Symbol för arter som kommer tillbaka
- Naturvård som förenar

Sammanställning av data

- Insamling av historiskt data pågår
- SLU Joacim Näslund leder arbetet
- Underlag till vetenskaplig artikel
- Genomgång av allt historiskt material
- Framtida efterlysning hos allmänheten
- Juveniler?

13

